

**YASHIL MAKONLAR RIVOJI VA EKO UYLAR: XALQARO TAJRIBALAR
ASOSIDA ILMIY TAHLIL****Karimova Muqaddas Zabixullayevna**

Magistr, Toshkent shahar qurilish Bosh boshqarmasida

“Davlat xizmatlari ko’rsatish” bo’limi yetkachi mutaxassisi

E-mail: muqaddas_89@mail.ru, 5322210@gmail.comIlmiy rahbar: **S.A.Masharipova**<https://doi.org/10.5281/zenodo.15854182>

Annotatsiya. Ushbu maqola ekologik uylar konsepsiyasi va yashil makonlar integratsiyasining urban muhitdagi ahamiyatini tahlil qiladi. Germaniya, Singapur, Shveysariya va Finlyandiya kabi ilg’or davlatlar tajribasi asosida eko-arxitektura va yashil infratuzilmaning uyg’unlashuvi ilmiy asoslar bilan yoritiladi. Diagramma, sxemalar va fotosuratlar yordamida real loyihalar misolida tahlil beriladi.

Kalit so‘zlar: eko uylar, yashil infratuzilma, barqaror rivojlanish, ekologik arxitektura, vertikal bog‘lar.

1. Kirish

Urbanizatsiya jarayonida eko uylar va yashil makonlar muhim rol o‘ynaydi. Bu uylar energiya tejovchi, ekologik xavfsiz va atrof-muhitga kam ta’sir ko‘rsatadi. Dunyodagi ilg’or mamlakatlarda bu tushuncha keng qo‘llanilib, ekologik barqarorlikni ta’minlashda muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda.

Eko uy arxitekturasini asosiy elementlari

Tabiiy shamollatish

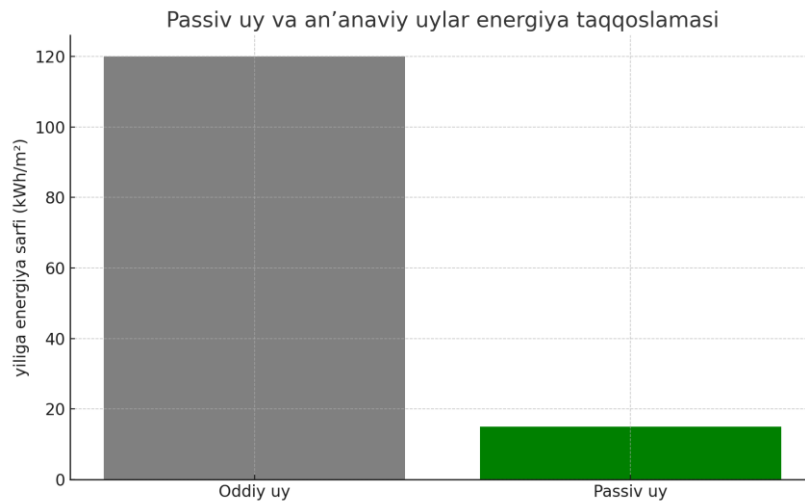
Yomg‘ir suvini yig‘ish tizimi

Yashil tom (vegetatsiya)

Quyosh panellari

2. Germaniya: Passiv uylar konsepsiyasi

Germaniyada 'Passivhaus' standarti asosida qurilgan eko uylar issiqlik yo‘qotilishini minimallashtiradi, quyosh energiyasidan faol foydalanadi. Bu uylar zamonaviy yashil makonlar bilan integratsiya qilingan.

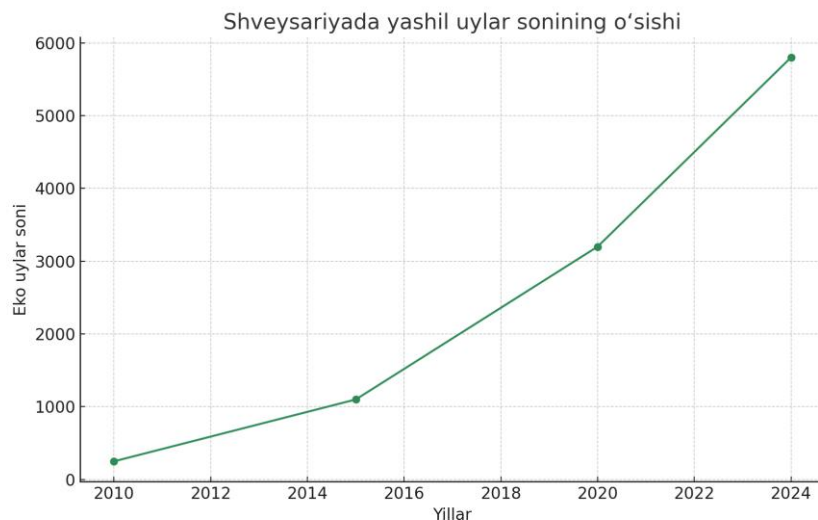
3. Singapur: Vertikal yashil uylar

Singapurda vertikal yashil fasadlar va tom bog'lar keng qo'llaniladi. Har bir binoda energiya samaradorlik va yashil maydon mavjud bo'lishi qonuniy majburiyatdir. "SkyVille@Dawson" loyihasi – ekologik uy va jamoaviy yashil hudud uyg'unligining namunasi.

4. Shveysariya: Landshaft bilan integratsiyalashgan uylar

Shveysariyada eko uylar tabiat landshaftiga integratsiyalashgan holda barpo etiladi. Quyosh batareyalari, yomg'ir suv tizimi, yashil fasad va maxsus izolyatsiyalar keng qo'llaniladi.

5. Finlyandiya: Yog'ochli, tabiiy materialli ekologik uylar

Finlyandiya yog'och va qayta ishlangan materiallardan qurilgan eko uylar keng tarqalgan. Sovuq iqlimga mos, energiya tejamkor, ekologik dizaynga ega.

6. Xulosa

Tahlil qilingan xorijiy tajribalar ko'rsatadiki, yashil makonlar va ekologik uylar barqaror urban rivojlanish uchun muhim. Ular nafaqat ekologik foyda keltiradi, balki salomatlik, qulaylik va energiya tejash imkonini yaratadi.

REFERENCES

1. Passivhaus Institut Germany (2021)
2. NParks Singapore – www.nparks.gov.sg
3. UNEP: Sustainable Buildings and Climate (2022)
4. Federal Office for Energy Switzerland
5. Ministry of the Environment Finland – Eco-Construction Reports